

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตามการรับรู้ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ อำเภอแม่แตงและอำเภอดอยสะเก็ด

จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายอนันทร ณ นคร

ตุลาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เปรียบเทียบลักษณะของผู้นำกลุ่มแม่
บ้านเกษตรกร ตามการรับรู้ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 2) ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่
เกิดจากลักษณะของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตามการรับรู้ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผู้
ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบ
ความสำเร็จในอำเภอแม่แตงและอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 370 ราย เครื่อง
มือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม
แม่บ้านเกษตรกร ตามการรับรู้ของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและไม่
ประสบความสำเร็จ ซึ่งข้อมูลได้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อ
การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยมีดังนี้

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จรับรู้ลักษณะพฤติกรรมทั้งใน
ด้านส่วนบุคคลและพฤติกรรมด้านการบริหารการจัดการ ในระดับที่เห็นด้วยมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย
2.34 - 3.00) กล่าวคือพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ด้านลักษณะเฉพาะตัว
ในเรื่องเกี่ยวกับความคิดริเริ่ม สังคม ความไม่เห็นแก่ตัว ความเด็ดขาด ความกระตือรือร้น ความ
ยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจ การบังคับตัวเอง และพฤติกรรมการบริหารงานและการจัดการใน

เรื่องเกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล และการจัดทำงบประมาณ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรประสบความสำเร็จได้นั้น เกิดขึ้นพร้อมกับสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการรับรู้ลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในระดับที่เห็นด้วยมาก

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จรับรู้ลักษณะพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในระดับที่เห็นด้วยปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.33-1.67) ในเรื่องเกี่ยวกับความไม่เห็นแก่ตัวและความยุติธรรม และรับรู้ในระดับที่เห็นด้วยน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66) ในเรื่องเกี่ยวกับความคิดริเริ่ม สังคม ความเด็ดขาด ความกระตือรือร้น ความเห็นอกเห็นใจ การบังคับตัวเอง สำหรับด้านการบริหารงานและการจัดการสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการรับรู้ลักษณะพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในระดับที่เห็นด้วยน้อย ในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล การจัดทำงบประมาณ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไม่ประสบความสำเร็จได้นั้น สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการรับรู้ลักษณะพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในระดับที่เห็นด้วยน้อยและปานกลาง จึงมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

สำหรับการเปรียบเทียบผลการวิจัยของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จด้วยค่า t - test พบว่าลักษณะพฤติกรรมของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรด้านลักษณะเฉพาะตัว และด้านการบริหารงานและการจัดการของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นเจ้าหน้าที่เคนทิจเกษตรควรให้ความรู้ คำแนะนำและจัดอบรมให้แก่ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการ เพื่อให้ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันตัวผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรควรมีการปรับปรุง เพื่อพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น